

„Az első vázlatot ehhez az íráshoz Göncz Árpád vitatott írói-közéleti szerepvállalása, s Havel elnök várható, majd bekövetkezett lemondása készítette.”

Nem tévedés: ha tizedszer olvassa el az ember, akkor is így szól a mondat. Holott egy író vagy újságíró lehet készíteni, de egy vázlatot?! S persze Halász Lajost, aki az idézett mondatot szülte, ma már szintén késő arra készíteni, hogy legalább nagyjából tanuljon meg fogalmazni.

De ismételjünk csak, majd folytassuk az olvasást, hamar megvilágosodik a szándék:

„Az első vázlatot ehhez az íráshoz Göncz Árpád vitatott írói-közéleti szerepvállalása, s Havel elnök várható, majd bekövetkezett lemondása készítette. Vagyis a Közép-Európában századunkban gyakorta felbukkanó kérdés, az írástudók felelőssége.

Időközben azonban Csoóri Sándor az 54 év után újra megrendezendő magyar világtalálkozó kapcsán, az összegzéshez készülődve, gyötrelmes megfogalmazásban felmelegítette a régi

A hedonista

vádat, ha nem is az írástudók árulását, de történelmi csődjét.”

Mi erről Halász Lajos önmaga által nyilván mértékadónak tekintett véleménye?

„Igazságtalan lenne a hamari értékelés, hiszen a téma súlyához képest hevenyészett és fájdalmasan általánosító volt a kifejtés is, s így a feltoluló válasz sem lehet más: íme egy tévedés volt mesteremtől, akit szerettem...”

No, de a cikk Csoórit csak melleleg pöccinti orron, voltaképp Csuskát, meg a két vezetésre termett magyar közti ellentét felszítását célozza meg. Miután kifejtette, hogy könyvespolcán Csoórit meg Csuskát „nem sok választja el egymástól” – mint kiderül, a nagy klasszikusokon kívül például **Eörsi István** meg Spiró György –,

rátér Csurka jellemzésére, aki – szerinte – Csoórinál „sokkal gyakorlatiasabb ember volt mindig, s – valószínűleg nemcsak íróként – hedonisztikusabb is. Sokkal inkább megtalálta ételben, italban, szép-lovakban a kommunista rezsimben is a vigasztalót, s ma talán éppen emiatt annyira vehemensen, s visszatekintve is keserű szájjú. Talán ezért van az, hogy ha nagyot sikolt, nagyot csap az asztalra, azt írói munkássága részeként értelmezi.”

Mindez a kormánypártok iránt jóindulatúnak tekintett lapban jelent meg, műfaját tekintve belső vezércikként, valójában azonban olyan riportként, amely a barokk pompában föllépő dilettantizmus meg a sunyi rosszindulat kézfogójáról tudósít, baljósan igazolva a Balczó András

által Lakiteleken – Antall József, Für Lajos, Lezsák Sándor társaságában – kimondott igazságot:

„Aki a liberális fedőnév alatt sompolygókban reménykedik, az vak, vagy maga is áruló...” S hozzáfűzi: „Ezek közül a 'varázslók' közül az MDF-nek is sikerült jó néhányat integrálnia.”

Nagyjából két hónap telt el a „Nemzeti Antológia” napja óta, s lehet, hogy Balczó máris megtoldhatná a fentieket valami még keserűbbel.

Nevezetesen, hogy az a „jó néhány”, akit említ, hozzáfogott a tőlük várható manőverhez: nekilátott megkísérelni, hogy ők integrálják az MDF-et.

Tudjuk, volt ilyen kísérlet a kezdet kezdetén is.

És pontosan ez az, aminek Csurka most megint keményen elébe vágott.

Remélhetőleg még jókor.

Rubin Szilárd